

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Psychobiografie Charlese Mansona

Autorka práce: Denisa Pléhová

Vedoucí práce: doc. PhDr. Miloš Kučera, CSc.

Autorka práce si na sebe vzala nelehký úkol zpracovat psychobiografii Charlese Mansona. Okolo jeho postavy stále zůstává nezodpovězená celá řada otázek – zajisté se jednalo o zdatného manipulátora, ale doposud není jasné, zda byl "jen" mimořádně nadaný lhář, zda trpěl a jednal pod vlivem duševního onemocnění nebo pod vlivem drog, a mnohé další. Všechny tyto otázky se mísí do zvláštního mystického oparu, který se přes hrůzy, které spáchal, okolo Mansona vznáší. Zároveň však byl opakovaně psychologicky vyšetřován, spousta lidí, jenž ho znala, je ochotná sdílet své dojmy z něj, existuje celá řada biografii, dokumentů, záznamů ze soudního procesu, nahrávek rozhovorů... Proto si myslím, že je velmi náročný úkol se v tomto množství materiálu zorientovat a zvolit ty zdroje, které jsou pro práci relevantní.

Domnívám se, že z hlediska výběru zdrojů se toto studentce převážně podařilo. Zdrojů je v práci přijatelné množství (byť chybí zdroje cizojazyčné), citace v průběhu práce jsou v souladu s pravidly citační normy. Seznam použité literatury však v pořádku není – u některých knih chybí důležité informace, uvedený seznam není v souladu s pravidly citační normy APA, která je v práci pravděpodobně použita. Do očí pak bije zejména prosté zkopírování odkazu na webové stránky na konci seznamu literatury, namísto jejich řádného uvedení dle citační normy. Také bych ocenila, kdyby bylo explicitně popsáno, proč jsou některé zdroje do práce zahrnuty a jiné ne (Proč studentka nepracovala s videonahrávkami rozhovorů s Mansonem?).

Z hlediska obsahového je v práci zahrnuta nejprve detailní biografie Mansona obohacená o výroky samotného Mansona, což považuji za zdařilé dokreslení uvedených biografických údajů. Bohužel je kromě těchto "vsuvek" a kromě závěrečných dvou odstavců zpracováno celých 28 stran biografie pouze z jednoho zdroje. Zároveň je plynulost celé práce rušena tím, že biografie končí Mansonovým uvězněním – bizarní situace ohledně soudu a roky Mansonova života ve vězení jsou popsány až o řadu stran později. Mezitím je pozornost věnována psychologickému hodnocení Mansona – množství těchto hodnocení považuji za dostatečné vzhledem k typu závěrečné práce. Co mi ale zásadně chybí, je hlubší analýza těchto zdrojů a detailnější komparace důležitých bodů, které se v psychologických profilech objevují. Komparace součástí práce je, nicméně je velmi strohá.

Čeho si naopak cením je zpracování pojmové mapy, na které se pěkně ukazují důležité momenty z Mansonova života a jejich vliv na pozdější události. Zde bych však ocenila hlubší práci s mapou, zejména jejím popisem, který je opět dost strohý.

Celkový dojem z práce pak výrazně kazí jazyková stránka – práce psána jazykově neobratně s četnými gramatickými chybami, kvůli kterým je mnohdy náročné soustředit se na obsah práce (viz např. anotace, úvod).

V souhrnu je nepochybné, že autorka musela pročíst poměrně dost materiálu, zpracovat jej do textu, ale je otázkou, nakolik byla pozornost věnována formální úpravě textu včetně citování. Za nejzásadnější nedostatek práce však považuji slabou analýzu a komparaci uvedených informací o Charlesi Mansonovi.

Přesto práci s výhradami doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě: V práci je uvedeno, že psychobiografie se snaží *"porozumět, což činí pomocí různých psychologických metod a teorií. Ve většině případů se jedná o jednu konkrétní psychologickou teorii (např. psychoanalytický přístup, narativní přístup) nebo o konkrétní psychologický výzkum"* (str. 9). Jaký teoretický psychologický rámec studentka zvolila? Co považuje za největší vlastní přínos pro studium Charlese Mansona?

9. 5. 2021

Mgr. Lenka Vidršperková